Eesti Mesinike Liidu poolt selgitused ja seisukohad seoses Eesti Mesinduse Koostöökoguga

Reedel, 19. detsembril 2014.a. toimus Põllumajandusministeeriumis Eesti Mesinduse Koostöökogu (EMK) loomine ja vastava ühisavalduse allakirjutamine Eesti Kutseliste Mesinike Ühingu (EKMÜ), Saaremaa Meetootjate Ühingu (SMÜ) ja Eesti Mesilaste Tõuaretajate Seltsi (EMTS) esindajate poolt. Kuna EMK on kavandatud vabariiklikul tasemel mesindusühingute koostöövormina, siis tekib kindlasti küsimus, miks Eesti Mesinike Liit (EML) kui suurim vabariiklik mesindusorganisatsioon ei osale nimetatud ühisavalduse allakirjutamisel. Kas sellest võiks järeldada, et EML ei soovi teha koostööd teiste mesinike ühendustega? Järgnevalt selgitame veel kord tekkinud situatsiooni EML poolt vaadates.

EML on alati soovinud teha koostööd ja ka teinud koostööd kõigi mesindusorganisatsioonidega, kes ka ise soovivad kaasa aidata Eesti mesinduse edasiarendamisele. Näiteks Põllumajandusministeeriumi jaoks on hästi teada EML koostöö ja kompromisside otsimine teiste mesindusühendustega (sh. EKMÜ, SMÜ) Eesti riiklike mesindusprogrammide ettevalmistamisel ja täitmisel, sealhulgas vastutava täitjana. EML on alati olnud algatajaks ja aktiivseks osapooleks ministeeriumis toimuvate mesindusalaste ümarlaudade ettevalmistamisel ja läbiviimisel, kuhu on alati olnud kaasatud ka EKMÜ ja SMÜ esindajad.

Et koostööd mesinike ühenduste vahel veelgi tihendada ja ühiselt tegeleda Eesti mesinduse oluliste teemade arutamise ja tegevuskavade koostamisega, kutsus EML 29.novembril 2014.a. Tallinnas kokku Eesti Mesinike Koostöökogu. Koosolekule saabusid lisaks EML-le EKMÜ, SMÜ ja EMTS esindajad, samuti Põltsamaa Mesinike Seltsi ja Harju Mesinike Seltsi esindajad. Oma ettepanekud andis teada Eesti Meetootjate Ühingu (EMÜ) esindaja, kuid ei saanud kahjuks perekondlikel põhjustel kohale sõita.

Koosolekul arutati Koostöökogu loomise vajalikkust ning selle koostöövormi tegevuse põhimõtteid. Otsustati luua Koostöökogu kui seltsinguline demokraatlik mesindusühingute koostöövorm, et arutelude ja konsensusliku otsustamise käigus hakata kujundama Eesti mesinduse arendamise ja probleemide lahendamise seisukohast olulisi teemasid ja otsuseid, sealhulgas suhtlemiseks ministeeriumi ja ametkondadega. Tehti ka ettepanek kavandada Koostöökogu edasine areng juriidilise katusorganisatsiooni suunas, kuid ühise otsusega jäädi mittejuriidilise töövormiga mõttekoja põhimõtete juurde. Otsustati hakata välja töötama Koostöökogu tegevuse konkreetseid põhimõtteid ja töökorda. Samas paluti EKMÜ-l koostada nende dokumentide lähtematerjal ja saata see kõigile osalevatele mesindusühendustele läbitöötamiseks ja kooskõlastamiseks, millele järgneks nende dokumentide ja koostööleppe allkirjastamine.

Samal Koostöökogu koosolekul arutati juba ka konkreetseid ühisteemasid. Olulise teemana käsitleti Eesti mesinduse arengukava 2015-2020 koostamise alustamist ja otsustati moodustada vastav töörühm, kuhu Koostöökogu liikmesühendused suunavad oma esindajad. Teise teemana arutati ministeeriumis jaanuaris 2015.a. kavandatavas mesindusala ümarlauas arutamiseks esitatavaid teemasid ja nende lahtikirjutamist. Otsustati, et EML ja EKMÜ koostavad oma lähtematerjali, mida seejärel ühiselt läbi töötatakse ja täiendatakse ning ühisavaldusena ministeeriumile esitatakse.

Näis, et koostöö hakkab hästi sujuma. Üheks pingekohaks oli siiski asjaolu, et EKMÜ nõudis ühisavalduse allkirjastamist juba 9. detsembril. Kuid alusdokumendid Koostöökogu töökorra ja tegevuskava osas olid alles koostamata, läbi arutamata ja ühiselt kooskõlastamata. Mõne päeva

pärast oli EKMÜ poolt lähtematerjalina levitatud vaid allkirjaleht koos mõnepunktilise selgitava tekstiga. Selle tõttu saatis EML 4. detsembril kõigile osapooltele laiali ettepaneku lükata koostööleppe allkirjastamine edasi jaanuarikuusse, et eelnevalt oleks piisavalt aega läbi töötada ja kooskõlastada vajalikud dokumendid. Samas palusime ettepanekuid mesindusala ümarlaua teemade lõplikuks kooskõlastamiseks ja esitamiseks ministeeriumile.

Kahjuks ilmnes seejärel, et EKMÜ ja SMÜ ütlesid lahti 29.novembri Koostöökogu kokkulepetest ja hakkasid üksi ja otsesuhtes ministeeriumiga suhtlema. Ebameeldiva üllatusena teistele mesindusühendustele saatis Mart Kullamaa EKMÜ esindajana 8. detsembril ministeeriumile teate, et EKMÜ soovib võimalikult kiiresti tulla ministeeriumisse Eesti mesinduse katusorganisatsiooni asutama. Seejärel saadeti EML-le EKMÜ poolt nende koostatud ühisavalduse ja tööpõhimõtete tekst ettepanekuga neid dokumente tunnustada ja allakirjutamiseks liituda. Paraku olid Koostöökogule kavandatava tegevuse alusdokumendid oluliselt eemaldunud 29.novembri ühisotsustest ja EML tegi oma ettepanekutes mitmeid muudatusi tagasi varem kokkulepitud suunas. EKMÜ aga keeldus edasisest arutelust Koostöökogu tegevuse põhimõtete üle, nõudes enda poolt püstitatud nõuete täitmist. EML ei saa osaleda Koostöökogu töös, kui selle tegevuse reeglid ja nõuded püütakse ühepoolselt dikteerivalt ja ilma kooskõlastamiseta kehtestada.

Sellepärast ongi EML oma enam kui viiesaja liikmega (sh. 30 kutsemesinikku ja 60 meetootjat) jäänud eemale EKMÜ initsiatiivil asutatavast nn. Eesti Mesinduse Koostöökogust, milles osalevad vaid EKMÜ, SMÜ ja EMTS oma kokku vähem kui 50 liikme esindajatena. (EKMÜ-s on 37 liiget, EMTS-s on 7 liiget, SMÜ kodulehelt andmeid ei leidnud. Osad liikmed on kattuvad ja ka juhatuse liikmed on osaliselt kattuvad). Samuti ei liitu nimetatud Koostöökoguga Eesti Meetootjate Ühendus (ligi 30 kutsemesinikku), Harju Mesinike Selts, Põltsamaa Mesinike Selts ega teised piirkondlikud mesinike ühendused.

On kahetsusväärne, et sellisel kitsalt ambitsioonikal viisil mesinike ühenduste koostöösse kiilu lüüakse. Lõppkokkuvõttes kulutab see tühjalt mesindusaktiivi energiat ja tekitab segadust ametkondades, toomata kasu mesinikele või Eesti mesindusele tervikuna. EML jätkab pingutusi Eesti mesinike ühendamiseks ja nende huvide kaitseks ning Eesti mesinduse edendamiseks. Sealjuures tehakse koostööd kõigi mesinike ühenduste ja ametkondadega, kes selleks soovi ja valmidust väljendavad. Loodame jätkata koostööd ka EKMÜ ja SMÜ-ga, kuid seda heasoovlike partnerlussuhete ja vastastikuse lugupidamise alusel. Ja loomulikult on EML jätkuvalt heaks ja usaldusväärseks koostööpartneriks Põllumajandusministeeriumile ja teistele ametkondadele, et koostöös Eesti mesindust teiste maaelu valdkondade kõrval võrdväärselt edasi arendada.